

Oversigt

over Forholdet imellem forskiellige Fodermidlers
Ernæringsevne, sammenlignet med 100 $\mathcal{R}$ Hø.

(Uddraget af: „Landwirthschaftlicher Hülfes- u. Schreib-Kalender
auf das Jahr 1848 für praktische Landwirth; herausgegeben
v. D. Menzel u. A. v. Sengerke“).

Fodringsmidler. 100 $\mathcal{R}$ Hø ere lige med:	Efter Schweizer	Efter Koppe	Efter André	Efter Zeller	Efter Pabst	Sandbynligt Middeltraf
1. Grøntfoder.	$\bar{u}$	$\bar{u}$	$\bar{u}$	$\bar{u}$	$\bar{u}$	$\bar{u}$
1. Godt Enggræs			500	450	425	420
2. Rød Kløver				425	425	400
3. Luzerne	400	350	450	450	425	400
4. Esparcette				400	387	380
5. Bifteblanding				450	441	425
6. Spergel	—	—	—	325	316	325
7. Mais	—	—	—	275	287	300
8. Grøn Rug, halv- veis i Ar	—	—	—	450	550	500
2. Hø.						
1. Almindelig godt Enghø			100	100	100	100
2. af rød Kløver				100	100	100
3. - hvid Kløver	100	100		90	85	90
4. - Luzerne			90	95	100	100
5. - Esparcette				90	90	90
6. - Bifteblanding				100	100	100
7. - Spergel	—	—	—	90	80	85
8. - Rug	—	—	—	—	150	150
9. Topinambour-(Jord- æblers-) Blade og Stængler	—	—	—	150	200	150

Fodringsmidler. 100 $\mathcal{R}$ Hø ere lige med:	Efter Schweizer	Efter Koppe	Efter André	Efter Zeller	Efter Pabst	Gandslyngligt Middeltal
3. Halm.	$\mathcal{R}$	$\mathcal{R}$	$\mathcal{R}$	$\mathcal{R}$	$\mathcal{R}$	$\mathcal{R}$
1. af Hvede	233	233	500	275	280	275
2. - Rug	266	266	660	300	325	300
3. - Byg	200	200	150	200	200	200
4. - Havre	200	200	190	200	200	200
5. - Erter, Biffer, Bønner	166	183	130	150	162	160
6. - Lindser, Spergel	—	—	120	—	112	120
7. - Hirse	—	—	—	200	150	175
8. - Boghvede	217	217	—	150	200	200
9. - Mais	—	—	—	200	200	200
10. - Frøfløver	166	—	—	180	180	175
11. Gode Avner (af Kløverfrø ic.)	150	—	—	125	112	125
12. Rapsstulper	193	—	—	200	200	200
4. Kierneføder.						
1. Mais	—	—	40	45	45	40
2. Hvede	30	30	45	40	40	36
3. Rug	33	33	51	45	45	40
4. Byg	35	35	57	50	50	44
5. Havre	37	37	66	52	52	46
6. Spelt	—	—	—	55	55	48
7. Hestebønner	30	30	50	40	40	36
8. Erter	30	30	48	40	40	36
9. Boghvede	35	35	—	50	50	44
5. Rodfrugter, saftige Blade.						
1. Kartofler	200	200	200	200	200	200
2. Topinambour	—	—	—	250	250	250
3. Runkelroer	366	350	—	275	287	300
4. Raalrabi	333	350	—	250	268	275
5. Gulerødder	300	300	266	250	255	250
6. Hvideroer	533	500	525	400	450	450

Fodringsmidler. 100 $\mathcal{K}$ Hø ere lige med:	Efter Gjævefæger	Efter Koppe	Efter André	Efter Zeller	Efter Pæft	Gandslyngt Middeltal
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$
7. Hvidkaal	500	550	600	450	450	450
8. Kunkelroeblade . .	617	—	—	600	600	600
9. Raalblade	566	—	—	500	500	500
6. Affald fra tekniske Haandteringer.						
1. Hvede- og Rugklid .	42	—	—	62	66	50
2. Bryggermæst . . .	133	133	100	—	*100	*100
3. Bærme af Korn . .	*100	*100	—	—	*106	*100
4. — - Kartofler	*400	*300	—	*100	*400	*400
5. Affald fra Kartoffel- stivelsesfabrikation .	—	—	—	300	*640	*600
6. Affald fra Kunkelroe- sukkerfabrikation .	—	—	—	175	*900	*1000
7. Hørfrøfager	40	—	—	45	45	45
8. Rapsoliefager . . .	50	—	—	52	52	50
9. Balmuefager	—	—	—	70	70	70
7. Forskiellige Gienstande.						
1. Agern og Hestefas- stanie	—	—	—	75	75	75
2. Mæst af Frugt- og Drue-Viin	—	—	—	300	300	300
3. Løv af Linde-, Alme-, Aste- og Akazie- Træer, af Viin- ranker ic.	80	—	125	—	100	100
4. Græskar	—	—	—	—	650	600

* NB. Foderet af saa mange til Fabrikationen anvendte $\bar{x}$.

Et Par Ord med Hensyn til Kartoffelsygdommens Uelde.

Paa en Tid, da der desværre endnu er Anledning til at tale og skrive om Kartoffelsygen, kunde det maaskee være af Interesse at erfare, at det sandsynligviis ikke er først i de senere Aar, at man har kjendt til denne Sygdom, og at det i ethvert Tilfælde er afgjort, at Kartoslerne tidligere have været besøgte af en lignende Epidemi, hvilket sikkert de Fleste ikke antog, da den ved dens sidste Udbrud her i Aaret 1845 almindeligen omtaltes som Noget uhørt. Hos Thaer i hans Indledning til Kundskab om det engelske Jordbrug findes nemlig Følgende:

„Ved en ordentlig Behandling mislykkes Kartoslerne ikke let; men det er ogsaa for meget sagt, naar Mange paastaae, at de aldrig gjøre det. I England har man hyppig mærket en Sygdom hos dem, som man kalder Curl, hvorom jeg dog i de tydske Skrifter Intet finder anført, og, som jeg altsaa vilde troe, kun at høre hjemme i England, dersom jeg i Aaret 1790 ikke selv havde seet den, skjøndt kun paa en liden Plet. Naar Kartoslerne staae i fuld Væxt og ville til at blomstre, krymper Urten paa engang sammen, visner og torres bort. De give da kun en meget slet Afgrøde. Man har endnu ikke opdaget den sande Aarsag til denne Sygdom. Men saameget er afgjort, at den hverken ligger i Jorden, i Behandlingsmaaden eller i Veirliget; men i Sættekartoslerne. Saasnart denne Curl kun et

År viser sig paa nogle Planter, maa man strax andstedsfra forskaffe sig nye Sættkartofler, ellers findes den det følgende År udbredt overalt. Det er sandsynligt, at et Insect, som lægger sine Æg i Kartoflen, men som ikke kan opdages, er Årsag dertil. Der er af mange Selskaber bleven udsat Belønninger for denne Sygdoms Undersøgelse og Opdagelsen af Midler derimod, og indkommen en Mængde Skrifter*), men alle Meninger og Erfaringer ere hinanden modsigende. De røde Årter ere næsten slet ikke udsatte for dette Ond.

Man havde trøvet at kunne forebygge Sygdommen ved at plante unge af Frø optrukne Kartofler. Men disse medtages værst. — Ret store, sunde Kartofler, hentede fra saadanne Steder, hvor man endnu ikke kjender noget til dette Ond, have altid staaet sig godt. Derfor gjør man bedst i hvert År at anskaffe sig nye.“

Endskjøndt man vel ikke efter dette med Bestemthed kan sige, at den her omtalte Syge er den samme, som den Epidem, der i de sidste År har raset blandt Kartoflerne, synes dog de rigtignok kun faa angivne Kjendetegn paa Sygdommen, det Gaadefulde i dens Årsag samt den Omstændighed, at ligeledes her de røde Kartofler have staaet sig bedst, at tale for, at den nuværende Kartoffelepidem har været kjendt tidligere.

---

*) 3 Bath papers T. I, findes alene aftrykket Udtog af 18 Skrifter, som Selskabet har modtaget angaaende denne Sag.